KPSS

EĞİTİM BİLİMLERİ

(LİSANS)

DENEME SINAVI

TG-3

ÇÖZÜM KİTAPÇIĞI

MURAT yayınları 1983

MURAT YAYINLARI

ÇÖZÜMLER

1. E Eleştirel düşünme, bireyin bilgileri, olayları ve kişileri ölçütler doğrultusunda yargılamasını ifade eder. Sorgulamaya dayalı düşünme süreçlerini temel alır. Bu düşünme becerisi gelişmiş bireylerin A, B, C ve D seçeneklerinde belirtilen davranışları sergilemesi beklenir. Ancak bu bireylerin bilgiyi doğrudan kabullenmek yerine irdelemeleri gerekir.

2. C Öncülde bahsedilenler yapılandırmacı öğrenme yaklaşımıyla daha çok ilişkilidir. Yapılandırmacılık, bireyin kendi yaşantıları yoluyla bilgiyi edinmesini ve bu bilgiyi öğrenme geçmişiyle ilişkilendirip anlamlandırmasını temel alır.

3. B Soru öncülünde bahsedilen durum konuşma halkası tekniğinin uygulamasına örnek oluşturmaktadır. Bu teknikte öğrencilere bir durum verilir ve o durumdaki karakterin yerine kendilerini koyarak duygu ile düşüncelerini ifade etmeleri sağlanır. Bu şekilde empati becerilerinin gelişmesine imkân verilir.

4. A Tam öğrenme modelinin uygulandığı bir öğretim sürecinde şu işlem adımları takip edilir:

- Hedef ve içeriği belirleme
- Bilişsel giriş davranışlarını kontrol etme
- Bu davranışlardaki eksikleri tamamlama
- Öğretim etkinliklerini gerçekleştirme
- İzleme testi uygulama
- Ek öğretim faaliyetlerini gerçekleştirme
- Paralel test uygulama
- Tüm öğrenciler istenilen düzeye ulaşınca yeni öğrenme ünitesine geçme

Bu doğrultuda dersiyle ilgili kazanımları analiz eden bir öğretmenin öğrencilerin giriş davranışlarını kontrol ederek süreci devam ettirmesi daha uygun olur.

5. D Soru öncülünde gerçekleştirilen öğrenme etkinliği örnek olay yöntemine uygun şekilde düzenlenmiştir. Bu yöntemde öğrencilere yaşanmış ya da yaşanabilecek türden bir olay verilir ve bu soruna ilişkin alternatif çözümler üretmeleri amaçlanır.

6. D Var olan fikir, nesne ya da olgular arasında yeni ve özgün ilişkiler kurabilen bir bireyin, yaratıcı düşünme becerisini etkili şekilde kullandığı söylenebilir. Bu beceri, bireyin hayal gücünü kullanarak yeni ve özgün şeyler oluşturabilmesini ifade eder.

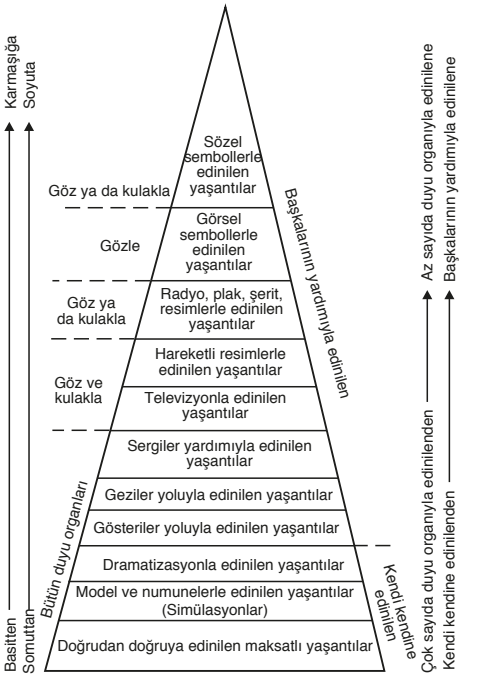
MURAT YAYINLARI
MURAT YAYINLARI

7. C Bilinenden bilinmeyene ilkesi, yeni bilgilerin ön bilgilerden hareketle oluşturulmasını ve öğretim sürecinin buna uygun şekilde düzenlenmesini ifade eder. Soru öncülünde öğretmenin yapmış olduğu düzenleme bu ilkeye uygun şekilde gerçekleştirilmiştir.

8. E Soru öncülünde özellikleri bahsedilen yazılım benzetim tekniğine uygun şekilde oluşturulmuştur. Çünkü bu teknikte bireylerin gerçeğe yakın şekilde oluşturulan yapay ortamlarda yaparak yaşayarak öğrenmesi amaçlanır. Özellikle riskli durumlarda kullanılacak becerilerin öğretiminde etkili bir uygulamadır.

9. A Disiplinler arası anlayışla ölçütlere uygun ürünlerin ortaya koyulduğu, hem sürecin hem de ürünün değerlendirilmesinin temel alındığı bir öğrenme öğretme sürecinde proje tabanlı öğrenme yaklaşımının kullanıldığı söylenebilir. Bu yaklaşımda öğrencilerin yaşamsal sorunlara ilişkin bilimsel araştırmalar gerçekleştirmeleri ve farklı disiplinleri bütünleştirip ürünler oluşturmaları amaçlanır.

10. A Edgar Dale tarafından oluşturulan yaşantı konisi şu şekildedir.

Bu koniye göre, öğrencilerinin etkili öğrenmeler gerçekleştirmelerini isteyen bir öğretmenin tabana daha yakın yaşantılardan yararlanması gerekir. Bu doğrultuda seçenekler incelendiğinde tabana en uzak yaşantının gezi etkinliği olduğu görülmektedir.

11. D A, B, C ve E seçeneklerinde verilen durumlarda ödev kullanılması uygun olur. Ancak konuların öğretimi öğretmenler tarafından gerçekleştirilmelidir ve ödev olarak öğrencilere verilmesi uygun değildir.

12. A Öğrencilerini derse katmak için B, C, D ve E seçeneklerinde verilenlerin yapılması etkili olur. Ancak öğrencilerin her davranışı değil istendik davranışlarının pekiştirilmesi gerekir.

MURAT YAYINLARI
MURAT YAYINLARI

13. B Öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla seçenekler arasında verilen bireyselleştirilmiş öğretim yaklaşımının kullanılması daha doğru olur. Soru öncülünde bahsedilen durumda bu kapsamda yer almaktadır.

14. E A, B, C ve D seçeneklerinde belirtilenlerin iş birlikli öğrenme süreçlerinin faydaları arasında yer aldığı söylenebilir. Ancak aktif öğrenmeye dayalı bu süreçler zaman alıcı olabilir. Bundan dolayı kısa sürede çok bilgi aktarılması beklenmez.

15. A Öğrencilerinin kendi öğrenme yaşantılarını gözden geçirmelerini ve hatalarından ders çıkartarak farklı örüntüler oluşturmalarını amaçlayan bir öğretmenin birey merkezli model veya yaklaşımlardan yararlanması gerekir. Ancak anlamlı öğrenme öğretmen merkezli bir yaklaşımdır ve bilgiler sunuş yoluyla yapılandırılır.

MURAT YAYINLARI

16. C Buluş yoluyla öğrenme süreçlerinde öğrencilerin aktif yaşantılar yoluyla kavram ve ilkeleri keşfetmeleri amaçlanır. Bundan dolayı bu süreçte kullanılacak materyaller düzenlenirken öncelikle öğrencilerin ilgi ve merakını harekete geçirecek yapıda oluşturulmaları gerekir. Çünkü Bruner'e göre keşif merakla başlar.

MURAT YAYINLARI

17. D Gagne tarafından oluşturulan öğrenme hiyerarşisi en alt düzeyden en üst düzey davranışa doğru şu şekilde sıralanır.

- İşaret öğrenme
- Uyarıcı tepki bağı kurma
- Zincirleme motor öğrenme
- Sözel bağlaşım kurma
- Ayırt etme
- Kavram öğrenme
- İlke öğrenme
- Problem çözme

Bu doğrultuda seçenekler incelendiğinde D seçeneğinde yer alan davranışın ayırt etme, diğer davranışların ise daha üst basamaklarda yer aldığı görülmektedir.

MURAT YAYINLARI

18. A Soru öncülünde özellikleri vurgulanan iş birlikli öğrenme tekniği jigsawdır. Bu teknikte öğrenciler sorumlu oldukları konuyla ilgili olarak diğer gruptan kişilerle uzmanlık bölümleri oluşturur. Ardından ilk gruplarına dönerek öğrendiklerini grup üyelerine de öğretirler.

19. B Slavin tarafından ortaya atılan etkili öğretim modeli öğretimin niteliği, öğretimi düzeye uygun hale getirme, teşvik etme ve zaman ögelerinden oluşur. Soru kökünde belirtilen ise öğretimi düzeye uygun hale getirme ögesiyle ilişkilidir.

20. D Duygularını kontrol edemeyen, kendi potansiyeli ve yeterlilikleri hakkında doğru bilgiye sahip olmayan bir bireyin, içsel (öze dönük) zekâsının yeteri kadar gelişmemiş olduğu söylenebilir. Kişisel zekâ olarak da ifade edilen bu beceri, bireyin kendini tanımasını ve değerlendirebilmesini sağlar.

21. D Soru öncülünde özellikleri vurgulanan öğretim tekniği akvaryumdur. Bu teknikte öğrenciler çember şeklinde oturur ve ortaya bir grup ya da tek bir kişi geçer. Ortadakiler konu hakkında görüşlerini belirtir ve bu süreçte çemberdekiler izleyici konumunda yer alır. Rulman tekniğinde ise tartışma iç ve dış çember arasında gerçekleştirilir.

22. C Soru öncülünde bahsedilen öğretmen davranışları kültürel liderlik türüne örnek oluşturmaktadır. Dağ ve Göktürk'e göre kültürel lider, kültürel değerleri koruyan önemli anlamları açıklayan ve kilit değerleri örgüt ortamında canlı tutan kişidir. Bu bağlamda kültürel bir lider olarak öğretmen sınıf yaşamını canlı tutmalı ve kültürel yönden öğrencileri sürekli desteklemelidir. Bu amaçla değişik törenler, sportif ve kültürel etkinlikler, sınıf içi eğitici çalışmalar, öğrenci velileriyle diyalog halinde olma sınıf yöneticisinin kültürel liderliğine örnek olabilecek davranışlardır.

23. E Öncülde bahsedilenler sınıfın yapısal özelliklerinden açıklık ile ilişkilidir. Açıklık, sınıftaki olayların herkesin gözü önünde açık olarak meydana geldiğini ifade eder.

24. B Demokratik öğretmen, sınıftaki kuralları belirlemede ve kararları almada öğrencilerinde görüşlerine değer vermekte, ortak karar alma yoluna gitmektedir. Soru öncülünde bahsedilen öğretmeninde bu tipe sahip olduğu söylenebilir.

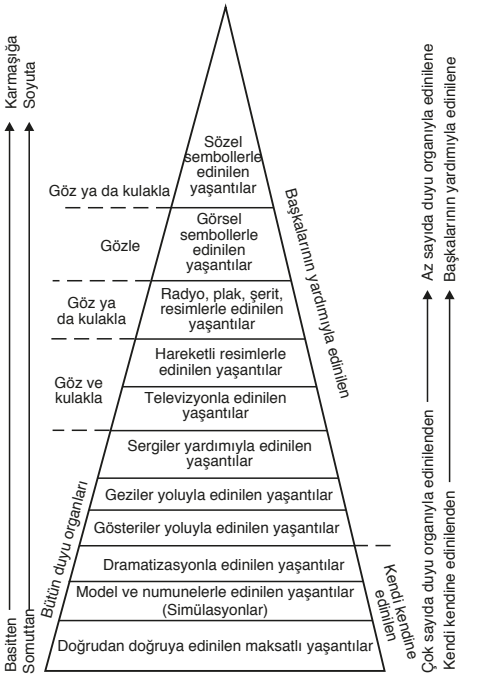
MURAT YAYINLARI
MURAT YAYINLARI
MURAT YAYINLARI

25. C Ceza uygulamasına yer vererek sınıf yönetimini gerçekleştiren öğretmenlerin, olumlu bir sonuçla karşılaşması beklenmez. Ceza kısa vadede davranışları durdursa bile uzun vadede bir sonuç elde edilmesini engeller. Çünkü ceza davranışı değiştirmek yerine kısa süreli olarak baskılar.

26. B Soru öncülünde bahsedilen durumda problemin kaynağı farklı şeyler olsa bile olayın büyümesindeki temel faktör öğretmenin sınıfı terk etmiş olması ve olaylara anında müdahale edememesidir. Bundan dolayı problemin yaşanmasındaki en fazla etkiye sahip faktör öğretmendir.

27. A Öğretmenlerin hazırladıkları görsellerde yer alan unsurları yatay ve dikey eksende her iki yönde eşit olarak yerleştirmeleri, görsel tasarım ilkelerinden hizalama ile ilişkilidir.

28. C Edgar Dale tarafından oluşturulan yaşantı konisi şu şekildedir.

Bu koniye göre, tabana yaklaştıkça yaşantı için harcanan etkinlik süresi artmaktadır. Diğer yandan koniye göre bireyin kendi kendine öğrenmesini sağlayan yaşantılar tabana yakın son üç basamağı oluşturmaktadır. Bu doğrultuda soru öncülüne göre öğrencilerin kendi kendilerini öğrenmelerini sağlamayı ve süreyi en ekonomik kullanmayı amaçlayan bir öğretmenin kullanacağı yaşantı dramatizasyonlardır.

29. C Öğretmenlerin materyal seçerken A, B, D ve E seçeneklerinde belirtilen kriterleri dikkate almaları gerekir. Ancak değerlendirme öğretim sürecinin ardından gerçekleştirilecek bir işlemdir ve materyallerin bu yönde bir işlevi bulunmamaktadır.

MURAT YAYINLARI
MURAT YAYINLARI

30. B Ortak yaşantı alanı, bir sınıfta öğretmen ve öğrenciler arasındaki etkileşim düzeyini ifade eder. Bu yaşantı alanının geniş olduğu bir sınıfta A, C, D ve E seçeneklerinde belirtilen durumların gözlemlenmesi beklenir. Ancak bu sınıfta iletişim çok yönlü olarak kurulur.

31. B Eğitim teknolojisi, öğrenme öğretme sürecinde teknolojik gelişmelerin yardımıyla oluşturulan destek birimleri ile öğrencilere yönelik etkinliklerin; planlanması, tasarlaması, uygulaması, değerlendirmesi işlemlerini ifade eder.

32. A Soru öncülünde verilenler dikkate alındığında söz konusu öğretmenin daimici eğitim anlayışını savunduğu söylenebilir. Bu anlayış eğitimin evrensel ve değişmez yapıda olduğunu, değişmez doğruların nesilden nesile aktarılması gerektiğini savunur.

33. E Soru öncülünde bahsedilenler dikkate alındığında toplumsal sorunların vurgulandığı görülmektedir. Bu durum karşısında sorun merkezli tasarımların dikkate alınması gerektiği söylenebilir. Bunlar yaşam şartları, çekirdek, toplumsal sorunlar ve yeniden kurmacılık tasarımlarıdır.

MURAT YAYINLARI

34. A Posner eğitim programlarını işlevlerine göre beş türe ayırmıştır. Bunlar resmi, işlevsel, geçersiz, ekstra ve örtük programlardır. Bu çalışmanın temelinde yatan amaç ise eğitim reformlarının bazı okullarda başarılı olurken bazı okullarda neden başarısız olduğunu açıklamaktır.

MURAT YAYINLARI

35. B Uygulanmakta olan ilköğretim programlarında farklı dersler arasında ilişkilerin yeterince kurulmadığını belirten bir öğretmen, bu programların içerik ögesi tasarlanırken kaynaşıklık özelliğinin dikkate alınmadığını vurgulamaktadır. Kaynaşıklık, içerikteki bilgilerin farklı ders veya konularla ilişkilendirilmesini ifade eder.

36. C Soru öncülünde bahsedilenler programların işlevsellik özelliği ile ilişkilidir. İşlevsellik, programın ihtiyaçları karşılayabilmesini ve programda yer alan kazanımların yaşamda yerinin olması gerektiğini ifade eder.

37. C Bir özelliği ölçerken, araya başka bir değişken girmeden yapılan ölçme işlemi doğrudandır. II ve IV işlemleri bu ölçmeye örnektir. Doğrudan ölçülmesi mümkün olmayan özellikleri, araya başka bir değişken koyarak yapılan ölçme işlemi ise dolaylı ölçmedir. Bilişsel ve duyuşsal özellikler ve civanın genleşme kat sayısından (civanın milimetrik yol alma miktarını sıcaklık değeri olarak ifade etme) yaralanarak yapılan ölçme dolaylı ölçmedir. III. ve V. İşlemler örnek olarak verilebilir. Bir ölçme işleminde matematiksel bağıntılardan yararlanılıyorsa, bu işlem türetilmiş ölçme örneğidir. En az iki değişkenin bağıntı yoluyla karşılaştırılması söz konusudur. I. İşlemde, üçgenin yüksekliğinin ve tabanının çarpılıp 2 ye bölünmesi ile elde edilir. Bu, işlem türetilmiş ölçmeye örnektir.

38. D Sınıflama: Özelliklerin (değişkenlerin) benzerliklerine ve farklılıklarına göre gruplandırılması temeline dayanır. En kaba ölçek türdür. Ör: İşçiler-memurlar-öğretmenler…, kadınlar-erkekler…, renkler…, ülkeler…

Sıralama: Nesnelerin, objelerin ya da kişilerin ölçülen özelliğe sahip oluş miktarları hakkında bilgi verir. Kim saha çok sahip, kim daha az sahip… Azlıkların çoklukların belirtildiği ölçek türüdür. "en", "daha" gibi ifadeler kullanılabilir. Ör: en hızlı, en çalışkan, daha uzun, sonuncu, birinci, ikinci… şeklinde ifadesini bulur.

Eşit Aralıklı: Bağıl sıfırın kullanıldığı, ölçme aracının eşit bölmelerle oluşturulduğu ölçek türüdür. Bu ölçme düzeyinde toplama ve çıkarma işlemleri yapılabilir ancak çarpma ve bölme yapılamaz. puan vermek, rakım, °C cinsinden sıcaklık, saatler, takvimler… Sınıflama ve sıramla ölçeklerine göre daha detaylı bilgi verirler.

Eşit Oranlı: En detay bilgi veren ölçek türüdür. Mutlak sıfır vardır. Gerçek yokluğu hiçliği ifade eden sıfır… Dört işlemin gerçekleştirilebildiği ölçme düzeyidir. Cüzdandaki para miktarı, boy değeri, ülke nüfusu, kütle, alan, hacim…

39. A Ünitelerin ya da konuların sonlarında, öğrencilerin konuya ilişkin edinmeleri gereken kazanımların tespiti içi yapılan değerlendirmelerde (izleme ve yetiştirmeye dönük), her bir öğrencinin hedeflerin en az %70'ine ulaşmaları gerekir. Bu durumda edinilen kazanım sayısı önemlidir ve buna bağlı mutlak ölçüt kullanılması doğrudur.

40. A ***a) Sabit Hata:*** Ölçmeden ölçmeye ve ölçmeciden ölçmeciye miktarı değişmeyen, bütün ölçme sonuçlarına aynı miktarda karışan hatalardır. Tüm öğrencilere fazladan 5'er puan vermek, tüm öğrencilere ortalamanın %5'i kadar fazladan puan vermek sabit hata örneğidir. A seçeneği.

b) Sistematik hata: Ölçülen büyüklüğe, ölçmeciye ya da ölçme koşullarına bağlı olarak miktarı değişen hatalardır. Hatanın karışma yönü ve miktarı tüm ölçme sonuçlarında aynı olmak zorunda değildir. Ayrıca sistematik hatada daha çok puanlayıcının taraf tutması ve yanlılığı vardır. Yani kasıt vardır. Örneğin; yazılı sınavda öğretmenin güzel yazıya 10 puan vermesi ya da her puanın kendi değerinin %5'i kadar artırılması veya azaltılması, bir kantarın 500 kg'dan fazla ağırlıkları 10 kg fazla, 500 kg'dan az ağırlıkları ise 5 kg eksik göstermesi… B ve C seçenekleri.

c) Rastgele (Random-Tesadüfi) hata: Ölçme sonuçlarına tesadüfen karışan, yönü, miktarı ve kaynağı (nedeni ve nasıl gerçekleştiği) belli olmayan hatalardır. Her ölçümde aynı hatayı vermez ve herkese denk gelmez. Ölçülen değerin belli bir tolerans miktarı kadar en az ve en fazla bir değerle sınırlandırılması. (ör: 50 kg ± 100 gr. Yani hata miktarının standartlaştırılması). D ve E seçenekleri.

MURAT YAYINLARI
MURAT YAYINLARI

41. E A, güvenirliğin tanımıdır ki doğrudur. B,Geçerliğin anlamlarından biri de, testin geliştirilme amacına hizmet etme derecesidir, doğrudur. C, bir testin ölçmek istediği özelliği ölçüyormuş gibi görünmesi görünüş geçerliği ile ilgilidir. D, bir test; hazırlık, uygulama ve puanlama aşamalarında muhataplara zaman, emek(enerji) ve para anlamında ekonomiklik sağlıyorsa, o testin kullanışlılığı yüksektir. E, bir test belli zaman aralıklarıyla bir gruba iki kez uygulanıp, uygulamalardan elde edilen puanlar arasındaki korelasyon katsayısı kararlılık ile ilgilidir.

42. D Kütle ve ağırlık, aynı kavramlar gibi gözükse de aslında aralarında farklar vardır. Öncelikle kütle, bir cismin değişmeyen madde miktarıdır. Ağırlık ise kütleden farklı olarak bir cisme etki eden yer çekimi kuvvetinin büyüklüğünü ifade etmektedir. Kütle, eşit kollu terazi ile ölçülür. Ancak ağırlık ise dinamometre ile dolaylı olarak ölçülmektedir. Çocukların karşılıklı olarak tahterevalli ile kütlelerini tartması doğrudan ölçmedir. Doğrudan ölçme, bir özelliğin aynı özellikle karşılaştırılması işlemidir.

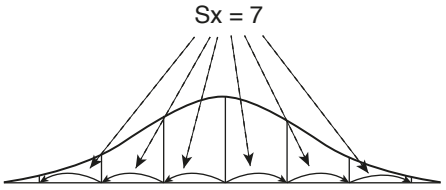
Bir cisim varsa, ancak kütlesinin varlığı söz konusudur. Yani kütle ölçümünde kullanılan sıfır, mutlak yokluk gösteren sıfırdır. Dolayısıyla, kütle ölçümü, Eşit Oranlı ölçek türündendir.

MURAT YAYINLARI

43. B Testin ortalama puanı 38 ve bu sınava katılan Sıla, 52 puan alarak grubun yaklaşık 97'sinden başarılı olmuştur. Bu verilere göre aşağıdaki normal dağılım eğrisine bakalım:

Aşağıdaki dağılımda da görüldüğü gibi, ortalama puan (38) ile Sıla'nın puanı (52) arasında 2 standart sapma vardır.

O halde Standart sapma miktarı (Sx) = (52 – 38) / 2 ise **Sx = 7** olur.

17	24	31	**38**	45	**52**	59	: Ham puanlar
–3	–2	–1	0	1	2	3	: z puanı
20	30	40	50	60	70	80	: T puanı

A. Canan, en yüksek puanı almışsa puanı 58 değil, 59'dur.

B. Merkez çizginin ilk sol ve ilk sağ bölmeleri dağılımın yaklaşık 68'ini (%34 + %34) oluşturur.

Merkez çizginin ikinci sol ve ikinci sağ bölmeleri dağılımın yaklaşık 27'sini (%13,5 + %13,5) oluşturur.

Merkez çizginin üçüncü sol ve üçüncü sağ bölmeleri dağılımın yaklaşık 4'ünü (%2 + %2) oluşturur.

Toplam dağılım %99'dur.

Meriç, 24 soruya doğru cevap vererek grubun yaklaşık %2'sinden başarılı, yaklaşık %97 sinden başarısız olmuştur. **Doğru.**

C. Standart Sapma (Sx)'i 7 olarak bulmuştuk

Testin standart hata miktarı (Sh) = $Sx \cdot \sqrt[2]{(1 - rx)}$

$Sh = 7 \cdot \sqrt[2]{(1 - 0,84)}$

$Sh = 7 \cdot 4 / 10 =$ **2,8** olur.

Yani standart hata miktarı 7 değildir.

D. Dağılımdan görüldüğü gibi z puanı –1 olan Mirza'nın ham puanı 29 değil, 31'dir.

E. Soruların %60'ı 36 eder. (60 · 60 / 100 = 36)

Kadir'in ham puanı 36'dır. Kadir'in t puanı 45 in üzerinde 50'nin altındadır.

MURAT YAYINLARI

44. E Bir maddenin 'Üst ve Alt Grup Yöntemi' ile madde güçlük indeksi(Pj) ve madde ayırt edicilik indeksi(rjx) nin hesaplanmasında, grubun tamamı dikkate alınmaz. Testten en yüksek puan alan ilk %27 lik grup (üst grup) ve testten en düşük puan alan son %27'lik grup (alt grup) hesaba katılır. Testten vasat (orta düzeyde) puan alan aradaki %46'lık grup hesaba katılmaz.

Üst grup sayısı 50 ise, alt grup sayısı da 50'dir. Çünkü grubun tamamının %27 si alınarak 50 bulunmuştur.

A. Üst beceri grubundan A seçeneğini en az kişi işaretlemiştir, dolayısıyla doğrudur.

B. Maddeyi cevaplayanların sayısı 50 + 50 değildir. (50 + 50 = 100, bu sayı sadece üst ve alt grup toplamıdır. Grubun tamamı 100'den fazladır. (doğru)

C. Üst gruptan 35 kişi doğru cevaplamış ise ve madde güçlük düzeyi 0,60 ise;

Pj = [(n(dü) + n(da)] / (üst ve alt grup toplamı) ise 0,60 = [35 +n (da)] / (50 + 50) ise n(da) = 25 çıkar.

D. Madde ayırt edicilik indeksi (rjx) = [(n(dü) – n(da)] / (üst veya alt grup sayısı) ise rjx = [35 – 25] / (50) ise rjx = 0,20

Maddenin ayırt ediciliği 0,30 un altında ve düşüktür.

E. Sınırlı kontenjanlar için hazırlanan testlerde zor maddeler kullanılmalıdır ki çoğu kişi elenebilsin. Bu maddenin güçlük indeksi 0,60 tır. Yani orta güçlüğün üst sınırında, kolaya yakın bir maddedir.

45. D **A.** Test-Tekrar test: Bir test, bir gruba iki farklı zamanlarda uygulanır. İki uygulamadan elde edilen toplam puanlar arasındaki ilişki düzeyine bakılır. Testin kararlılığı hakkında bilgi verir.

B. Paralel formlar: Aynı konuları yoklayan farklı iki eşdeğer test hazırlanır. Bu iki test, aynı gruba uygulanır. Bu iki paralel testten elde edilen puanlar arasındaki uyumluluğa bakılır. Testin tutarlılığı(eşdeğerlik) hakkında bilgi verir.

C. Crombach-Alfa: Ara puanlamalı (dereceli puanlamalı, mesela: 0-1-2-3-4-5 gibi ara puanlama yapılabilen) testlerin güvenirliğini belirlemede kullanılır. Likert tipi ölçekler, bir işe ilişkin alt davranışların gerçekleşme kalitesine puan verme imkânı sunar. Testin iç tutarlılık katsayısı hesaplanabilir.

D. Kuder-Richardson 20: Soruda bahsedilen güvenirlik belirleme yöntemidir.

E. Kuder-Richardson 21: Objektif olarak puanlanabilen bir testin her bir maddesinin güçlük düzeyi bilinmiyorsa ya da tüm maddelerin zorluk düzeyleri birbirine eşit olarak varsayılıyorsa kullanılır ve test maddelerinin homojenlik düzeyine yani testin iç tutarlılığına yönelik bilgi verir.

46. B Yazılı sınavlar; Kapsam geçerliği düşük fakat üst düzey tüm bilişsel becerileri ölçmeye elverişlidirler. Öğrencilerin cevapları düşünerek bulabildikleri testler olduğu için şans başarısı yoktur. Hazırlık aşaması kolay ancak uygulama ve puanlama aşaması zaman ve emek alıcıdır. Özellikle yeni orijinal fikirler üretme imkânı veren testlerdir. Öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerinin tamamına yönelik ölçümler yapabilirler.

47. A Değişmez ve genel olma: Bir programın esnekliği, programın amaçlarını ve temel işlevlerini değiştirmez. Bu nedenle programlar tüm öğrenciler için geçerli olacak öğeler içerir. Örneğin, 19 Mayıs tarihini içine alan hafta, tüm Türkiye'de gençlik haftası olarak yer alır ve kutlanır.

Otantik değerlendirme: Doğrudan gerçek yaşamla ilişkili bir değerlendirmedir. Öğrencilerin öğrendikleri temel bilgi ve becerilerini gerçek yaşam durumlarında kullanmalarını ve uygulamalarını gerektiren bir yöntemdir.

Öğrencilerin, öğrendiklerini doğrudan ölçebilmek için değerlendirme ortamlarının da gerçek dünya olması gerekir. Eğer öğrencileri, konu ile ilgili gerçek yaşam ortamına götürebilme fırsatı yoksa, sınıfı gerçek yaşam durumu olabilecek bir ortama dönüştürüp değerlendirme yapılabilir. Mesela; sınıfı "meclis" ortamına dönüştürerek otantik değerlendirme yapılabilir.

48. E Bir sınav geliştirilirken;

- Sınavın amacı (tanılayıcı, biçimlendirici, düzey belirleyici ya da bilişsel duyuşsal, psikomotor alan),
- Öğrencilerin öğrenme ve gelişim düzeyleri,
- Kapsamın özelliği
- Hedef davranışların düzeyi, gibi faktörler etkilidir, ancak öğrencilerin sınavdaki madde türünün seçimine yönelik istek ve önerileri en az dikkate alınır ya da alınmaz.

MURAT YAYINLARI
MURAT YAYINLARI

49. C Piaget'nin zihinsel gelişim kuramına göre tersine dönebilirlik özelliği somut işlemler döneminde odaktan uzaklaşma becerisinin gelişmesine bağlı olarak ortaya çıkar. Dolayısıyla bu özelliği kazanmış olan bir çocuğun odaktan uzaklaşma becerisini kazanmış olduğu kesinlikle söylenebilir.

50. A Erikson'un psikososyal gelişim kuramına göre bireyin kendine ve başkalarına faydalı olma yönündeki çabalarında başarılı olması bireyde üretkenlik duygusunun gelişmesini sağlayacaktır. Söz konusu durumda Ediz Bey'in de bu duyguyu yaşaması beklenir.

51. E Bireyin kendindeki olumsuz özellikleri başkalarındaymış gibi göstermesine yansıtma savunma mekanizması denir. Atilla'nın söz konusu durumu da bu kavrama örnek oluşturur.

52. B Okul öncesi dönemde çocuklarda merak duygusu üst düzeye çıkar ve çocuklar merak duygusunu gidermek amacıyla her şeye ilişkin soru sormaya, her şeyi karıştırmaya, kurcalamaya başlarlar. Bu dönemde çocuğun sorularına uygun yanıtlar verilir, çocuğun karıştırma, kurcalama faaliyetleri hoş görülürse çocukta girişimci bir kişilik yapısı ortaya çıkar. Aksi takdirde çocuk suçluluk duygusuna kapılır. Söz konusu öğrencinin durumu da suçluluk duygusu ile ilişkilendirilebilir.

53. C Kohlberg'in ahlak gelişimi kuramına göre çevresindekilerin onayını almak, çevresindekilere hoş görünmek amacıyla hareket eden bireyler kişiler arası uyum yani iyi çocuk olma evresindedirler. Söz konusu kişilerin de bu evrenin eğilimlerine uygun hareket ettikleri söylenebilir.

54. C Ergenlik döneminde bedensel yapıda meydana gelen hızlı değişim sürecine bağlı olarak beden algısı ön plana çıkar ve bedensel yapıya ilgi üst düzeye çıkar. Dolayısıyla C seçeneğindeki ifade doğruyken diğer seçeneklerdeki ifadeler yanlıştır.

55. B Organizmanın bir davranışı yapabilecek biyolojik düzeye ulaşmasına olgunlaşma denir. olgunlaşma gelişimin biyolojik yönüdür ve organizmanın bir davranışı yapabilmesi için öncelikle biyolojik olarak o davranışı yapabilecek düzeye ulaşması gerekir. Söz konusu açıklama da öncelikle olgunlaşma ile ilişkilendirilebilir.

56. A Piaget'nin zihinsel gelişim kuramına göre bireyin mevcut şemalarını geliştirip değiştirmesi veya yeni şemalar oluşturması sürecine uyumsama denir. Söz konusu çocuğun durumu da bu kavramla açıklanabilir.

57. B Vygotsky'nin zihinsel gelişim kuramına göre bireyin kendi başına ulaşabileceği gelişim düzeyi ile başkalarının desteğiyle ulaşabileceği gelişim düzeyi arasındaki fark yakınsal gelişim alanı kavramıyla ifade edilir. Muzaffer'in başarısındaki artış da bu kavramla açıklanabilir.

58. E Gelişim sürecinde organizmanın doğuştan sahip olduğu potansiyel içinde bulunduğu koşullar tarafından şekillendirilir ki bu durum "Gelişim kalıtım ve çevre etkileşimiyle gerçekleşir." ilkesiyle açıklanır. Söz konusu açıklama da bu ilkeyle desteklenebilir.

MURAT YAYINLARI

59. B Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisine göre bireyin insanlar tarafından sevilmesi, bir gruba ait olması gibi duygusal ihtiyaçlar sevgi-ait olma ihtiyacına işaret eder. Söz konusu durumda Yıldız'ın da öğrencilerinin öncelikle bu ihtiyaçlarını karşılamalarına özen gösterdiği söylenebilir.

60. B Öğrenilecek bilgilerin başka bilgilerle çağrışım oluşturması öğrenmeyi kolaylaştırmaktadır ki bu durum anlamsal çağrışım kavramıyla ifade edilir. Söz konusu durumda Selim'in de bu unsurdan yararlandığı söylenebilir.

61. A Öğrenilecek bilgilerin benzer özelliklerine göre gruplanarak örgütlenmesi kavramsal gruplandırma kavramıyla açıklanır. Söz konusu durumda öğretmenin de bu unsurdan yararlanmaya çalıştığı söylenebilir.

62. B Kötü bir alışkanlıkla veya istenmedik bir davranış kalıbıyla ilgili uyarıcının onunla rekabet edebilecek başka bir uyarıcıyla birlikte sunulmasına bağlı olarak söz konusu alışkanlığın veya davranışın ortadan kaldırılmasına zıt tepki yöntemi denmektedir. Söz konusu durumda rehber öğretmenin de bu yönteme yönelik bir öneride bulunduğu söylenebilir.

63. D Organizmanın bir uyarıcıya koşullanmasının ardından koşullandığı uyarıcıyla eşleşen başka bir nötr uyarıcıya da koşullanmasına dereceli koşullanma veya üst düzey koşullanma denir. Söz konusu durumda da Nazım, önce bilgisayara koşullanmış daha sonra bilgisayarla birlikte gördüğü ağabeyine de koşullanmıştır. Dolayısıyla bu durum dereceli koşullanma süreciyle açıklanır.

64. D Edimsel koşullanma sürecinde organizmada doğuştan etki yaratan uyarıcılar birincil pekiştireç olarak nitelendirilirken öğrenme yoluyla etki yaratmaya başlayan uyarıcılar ikincil pekiştireç olarak nitelendirilir. Dolayısıyla söz konusu kitaplar ikincil pekiştireç işlevi görmektedir.

65. B Gestalt kuramına göre çeşitli yönlerden birbirine benzer olan uyarıcıların bir bütün olarak algılanması benzerlik yasasıyla açıklanır. Söz konusu durum da bu yasayla ilişkilendirilebilir.

66. D Bilişsel öğrenme kuramlarına göre öğrenme bilgilerin zihinde birbiriyle ilişkilendirilmesi sürecidir. Bu süreçte birey uyarıcıları kendine göre algılayıp yorumlamaktadır. Dolayısıyla III: ve IV. öncüldeki ifadeler bilişsel kuramların söylemlerine uygundur. İlk iki öncül ise davranışçı kuramların söylemlerini yansıtmaktadır.

MURAT YAYINLARI
MURAT YAYINLARI

67. B Bireyin başkalarının yaşantılarından hareketle gerçekleştirdiği öğrenmelere dolaylı öğrenme denmektedir ve Hakan'ın söz konusu durumu da bu süreçle açıklanır.

68. B Bir davranışın devam etmesi bazen bireyin başkalarının yaşantılarına tanık olması yoluyla da gerçekleşebilmektedir ki söz konusu durumda bununla ilgilidir.

MURAT YAYINLARI

69. D Bir davranışın nasıl yapılacağına ilişkin bilgiler işlemsel bilgi olarak nitelendirilir. Söz konusu kurulum yönergesi de işlemsel bir bilgiyi içermektedir.

70. A Çok tercih edilen bir davranışın az tercih edilen bir davranışı yaptırmak amacıyla pekiştireç olarak kullanılmasına Premack ilkesi denmektedir. Söz konusu durumda da Engin Bey'in bu yöntemi kullandığı söylenebilir.

MURAT YAYINLARI

71. D Öğrenci kişilik hizmetleri, öğretim ve yönetim hizmetlerinden ayrı bir hizmet grubudur. Öğrenci kişilik hizmetleri kapsamında; sağlık, sosyal yardım, rehberlik, sosyo – kültürel, özel yetiştirme ve özel eğitim hizmetleri sunulur. A ve C seçeneğinde verilen çalışma rehberlik, B seçeneğinde verilen sosyal yardım, E seçeneğinde verilen özel yetiştirme hizmetler kapsamında yer alır. Ancak okullarda güvenlik görevlilerinin istihdam edilmesi, yönetim hizmetleri kapsamında yer alır. Sorunun doğru cevabı D seçeneği olmalıdır.

72. C Merve Hanım'ın yapmış olduğu çalışmalardan; risk altında olan ve şiddet davranışları gösteren öğrencileri tespit etmesi bireyi tanıma, öğrencilerin aileleriyle toplantı yapması ve şiddeti önleme konusunda ailelere düşünen görevlerden söz etmesi müşavirlik hizmeti kapsamındadır. Öğrencilerle yaptığı bireysel görüşmeler psikolojik danışma hizmeti kapsamında yer alırken dönem sonunda öğretmenlerle ve ailelerle görüşerek öğrencilerin davranışlarında ne yönde değişiklikler olduğunu sorması da izleme hizmeti olarak değerlendirilebilir. Ancak yapılan çalışmalar kapsamında yöneltme veya sevk hizmetine yönelik bir çalışma yapılmamıştır. Sorunun cevabı C seçeneği olmalıdır.

73. B Rehberlik hizmetlerinin sunulmasında uyulması gereken kurallar vardır. Bu kurallar rehberliğin ilkeleri olarak adlandırılır. Rehberlik ilkelerinden özerklik ilkesi; öğrencilerin kendilerine yetebilecek duruma gelebilmeleri, kendi kararlarını verecek ve kendi problemlerini çözebilecek güce ulaşmalarının sağlanması amacıyla rehberlik hizmetlerinin sunulması gerektiği anlamındadır. Bir öğretmen, arkadaşlarıyla sorun yaşayan öğrencisi adına sorununu çözmeye kalkarsa öğrencisinin özerkliğine zarar verir. Çünkü bu şekilde yaklaşıldığında öğrencilerin sorun çözme becerileri gelişmeyecek ve yaşadıkları her sorunda başka birinden destek almak isteyeceklerdir. Sorunun cevabı B seçeneği olmalıdır.

MURAT YAYINLARI

74. A Rehberlik çalışmaları planlanırken öncelikle öğrencilerin ihtiyaçlarından ve gelişimsel özelliklerinden hareket edilir. 3-6 yaş arasını kapsayan dönemde öğrenciler kendi cinsel kimliklerinin farkına varırlar, cinsellikle ilgili konulara merak duyarlar. Ayrıca bu yaş dönemindeki çocukların cinsel istismar yaşamamaları için bilgilendirilmeleri de son derece önemlidir. Bu yönüyle cinsel eğitim konularındaki çalışmalara okul öncesi dönemden itibaren başlanması gerekir. Sorunun cevabı A seçeneği olmalıdır.

75. D Roe'ya göre çocukluk yıllarında geçirilen yaşantılar, anne – babaların çocuklara yaklaşım biçimi meslek seçimini etkilemektedir. Roe, yaptığı çalışmalarda anne – baba tutumlarını üç başlık altında toplamıştır. Bu aile tutumları; kabul eden, soğuk davranan ve üzerine aşırı düşen veya aşırı beklentidir. Çocuğun üzerine aşırı düşen aileler, aşırı koruyucu ve mükemmeliyetçidir. Bu nedenle bu tutumda yetişen çocuklar anne babalarını mutlu edebilmek, onların beklentilerini karşılayabilmek için, yüksek statülü mesleklere yönelirler ve ailelerin beklentileri doğrultusunda meslek-lerini seçerler. Soru kökünde durumu verilen birey, anne ve babasının eleştirilerinden kurtulmak için meslek seçtiğini dile getirmiştir. Bu davranışı daha çok aşırı beklenti içinde olan aile tutumuyla ilişkilendirilebilir. Sorunun cevabı D seçeneği olmalıdır.

76. E Ben dili, karşımızdakinin davranışının bizde bıraktığı etki ve duygunun uygun bir dille, yani karşımızdakini kırmadan iletilmesidir. Bazı durumlarda insanlar yaptıkları davranışın karşındaki kişiyi nasıl etkilediğini anlamayabilirler. Bu durumlarda ben dilinin kullanımı etkili olacaktır. Bu yönüyle çocuklarla iletişimde kullanılması gereken bir dildir. Okul öncesi dönem çocuklarına karşı kullanılmamalıdır ifadesi ben dili için yanlıştır. Sorunun cevabı E seçeneği olmalıdır.

77. C Problem tarama tekniği daha çok geniş öğrenci gruplarına ulaşmak için tercih edilen bir tekniktir. Dolayısıyla bir öğrenciye yönelik olarak kullanılması beklenmez. Okuldaki rehberlik programları öğrenci ihtiyaçlarına göre hazırlanır. Bu amaçla okul rehber öğretmenlerinin program hazırlamadan önce öğrencilerin ihtiyaçlarını ve yaşadıkları sorunları belirmeleri gerekir. Seçenekler içinde verilenlerden problem tarama için en uygun durum C seçeneğinde verilmiştir.

78. B Bir öğrencinin uzmanlardan oluşan bir ekip tarafından değerlendirilmesi vaka konferansı veya vaka görüşmesi olarak adlandırılır. Vaka görüşmesinde her uzman kendi alanıyla ilgili bilgilerini ve önerilerini paylaşır. Bu sayede bireylerin çok yönlü değerlendirilmesi yapılmış olur. Soru kökünde öğrencinin; sınıf öğretmeni, doktoru ve psikolojik danışman bir araya gelerek öğrencinin durumunu değerlendirmişlerdir. Burada söz konusu olan teknik vaka görüşmesidir.

79. D Ülke genelindeki rehberlik hizmetleri hazırlanan yönetmeliklere ve mevzuata uygun olarak yürütülür. Rehberlik hizmetleri yürütme komisyonu okul müdürü başkanlığında toplanır. Sınıfların rehberlik programlarını hazırlama görevi sınıf rehber öğretmenlerinindir. Sınıf rehber öğretmenlerinin hiçbir durumda psikolojik danışma hizmeti vermesi doğru olmaz. Okulların ihtiyaç duyduğu psikolojik danışman sayısını milli eğitim müdürlüklerine bildirmek okul müdürlerinin görevidir. Bu ifadeler rehberlik hizmetlerinin örgütlenmesi için yanlıştır. Okul rehberlik hizmetlerinde öğrencilerin tıbbi ve eğitsel tanılaması yapılmaz. Tanı koyma görevi doktorların ve rehberlik ve araştırma merkezlerinin görevidir. Sorunun cevabı D seçeneği olmalıdır.

80. E Özel eğitim öğrencileri için ayrı bir eğitim programı uygulanır. Bu program bireyselleştirilmiş eğitim programıdır. Bir öğrenci için BEP hazırlama görevi, okul müdürü veya görevlendireceği müdür yardımcısı başkanlığında kurulan BEP geliştirme biriminindir. Sorunun cevabı E seçeneği olmalıdır.

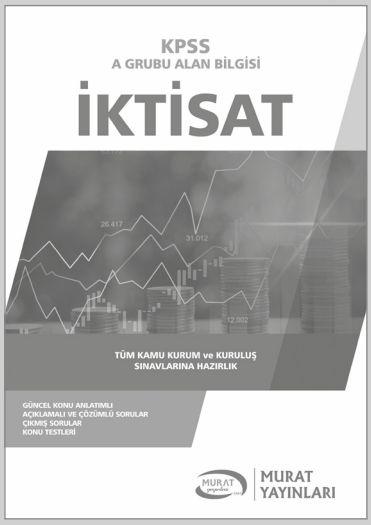
MURAT YAYINLARI

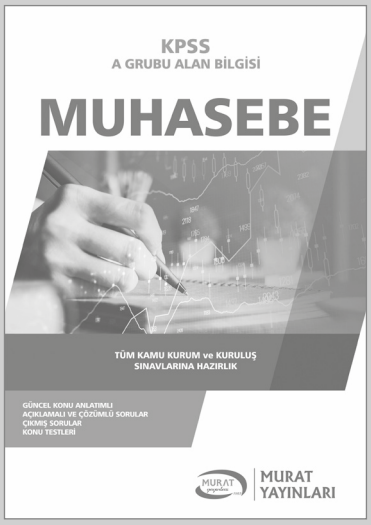

Öneri ve bilgi için; 0312 231 31 21
www.muratyayinlari.com
facebook.com/muratyayincilik
dizgi@muratyayinlari.com